

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра корейської і японської філології

Курсова робота

з корейської філології

на тему:

**“ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНШОМОВНИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ В КОРЕЙСЬКІЙ
МОВІ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ ХАН КАНГ “ВЕГЕТАРІАНКА”)”**

Студентки групи Пкор21-20

факультету східної і слов'янської
філології

денної форми здобуття освіти

Освітньої програми:

Корейська мова і література та

переклад, західноєвропейська мова

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.066 Східні мови та

літератури (переклад включно),

перша – корейська

Дерев'яно Владислави Олександрівни

Науковий керівник:

к.ф.н., доц. Охріменко В.О.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЩОДО ІНШОМОВНИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ В КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ	6
1.1. Запозичення в корейській мові.....	6
1.2. Класифікація запозичень за видом.....	13
Висновки до Розділу 1	18
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНИЙ РОЗГЛЯД ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗАПОЗИЧЕНЬ У РОМАНІ “ВЕГЕТАРІАНКА”	20
2.1. Ознайомлення та огляд роману “Вегетаріанка”.....	20
2.2. Аналіз запозичень у романі за походженням та видом.....	23
2.3. Функція та роль запозичень у створенні образів та атмосфери роману.....	29
Висновки до Розділу 2	31
ВИСНОВКИ	32
ANNOTATION	35
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	36

ВСТУП

Корейська мова вже протягом багатьох століть невпинно розвивається та є предметом зацікавленості багатьох науковців і лінгвістів, що намагаються дослідити її історію, а також прослідкувати подальше формування мови. Це важливо не тільки для дослідників, але й для звичайних людей, що зацікавлені у вивченні та розумінні мови. Адже саме розуміння контексту, звідки бере свій початок мова, допомагає набагато більше, ніж механічне запам'ятовування слів і граматик.

Історичні чинники, культурний вплив, розвиток технологій та прогрес в зовнішньополітичних зв'язках допомагають прослідкувати відмінності не тільки в суспільстві, але і в мові. Основними ознаками розвитку мови завжди були не тільки морфологічні, фонологічні чи стилістичні зміни, але й, насамперед, утворення нових лексем, поповнення лексично-словникового запасу. Тому і не дивно, що однією з ознак сучасного етапу корейської мови є саме процес запозичень.

Цей процес не є новинкою, адже протягом багатьох століть Корея була під впливом Китаю, що значною мірою вплинуло на лексику та збагатило її величезною кількістю запозичень. Так само перебуваючи під окупацією Японії, корейська мова значною мірою набула нових слів. Однак, саме починаючи від ХХ століття, починається наплив запозичень з інших мов, саме під час виходу на зовнішньополітичну арену.

І вже зараз перекладачі, вчені та нові прихильники корейської мови стають свідками появи нових запозичень, що широко розповсюджуються та набувають популярності, не тільки в професійній та науковій сфері, але й значною мірою стали звичним предметом вжитку.

Актуальність нашої роботи обумовлена появою нових запозичень в корейській мові, що активно використовуються та їхнім широким застосуванням.

Цей процес особливо важливий на сьогоднішній день, коли іншомовні запозичення часто використовуються в Інтернеті, побуті та зачепили усі сфери життя. Корейська мова також має велике значення в глобальному контексті, особливо в галузях економіки, технологій та культури. Вивчення іншомовних запозичень корейської мови може удосконалити розуміння культурного та соціального фону Кореї, а також покращити здатність спілкуватися і розуміти корейців. Крім того, вивчення корейських запозичень має значення для лінгвістики та культурології. Дослідження такого важливого пласту корейської лексикології не лише допомагає нам краще зрозуміти процеси мовного контакту та міжкультурної взаємодії, але й сприяє розробці нових методів та підходів до вивчення мовних систем.

Мета дослідження полягає в детальному ознайомленні з явищем запозичення, заглибленні у тему, більш розширеного розуміння напрямку розвитку корейської мови й її змін. Також висвітити тему функціонування запозичень та їхній вплив на прикладі твору сучасної літератури.

Завдання: розглянути теоретичний аспект запозичень, проаналізувати їх класифікацію, також дослідити на практиці, яку саме роль вони відіграють у контексті Кореї 80-х років, які саме запозиченні використовуються в тому, чи іншому значенні на основі твору “Вегетаріанка”.

Об’єктом дослідження є іншомовні запозичення в корейській мові та їхнє функціонування.

Предметом дослідження є функціонування та практичне використання запозичень на прикладі книги Хан Канг “Вегетаріанка”.

Матеріалом дослідження в даній роботі виступає частина корейської лексикології, а саме іншомовні запозичення, приклади запозичень, іноземні словники для структурування та опису тих чи інших запозичень, книга на основі

якої було розглянуте функціонування іншомовних запозичень, а саме роман Хан Канг “Вегетаріанка”.

Наукова новизна дослідження корейських запозичень полягає в тому, що воно зосереджене на вивченні функцій іншомовних запозичень у конкретному літературному творі – романі Хан Канг "Вегетаріанка". Це є актуальним у світлі сучасних досліджень у галузі лінгвістики та літературознавства, оскільки подібного дослідження, присвяченого саме цьому твору, на цю тематику не проводилося.

Методологія дослідження. При написанні роботи використовувалися описовий, порівняльно-історичний метод, а також метод аналізу для практичної частини.

Практичне значення дослідження у тому, що воно не лише допомагає зрозуміти, як іншомовні запозичення функціонують у корейській мові в контексті конкретного тексту, але й може виявити, як вони впливають на атмосферу твору. Таким чином, дане дослідження робить свій внесок у розвиток науки та розширення знань у галузі корейської мови та літератури.

Теоретична цінність. Функціонування іншомовних запозичень у корейській мові на прикладі роману Хан Канг “Вегетаріанка” має велику теоретичну цінність у дослідженні впливу міжкультурної комунікації на мовний контакт та еволюцію мови. Вивчення іншомовних запозичень у корейській мові дозволяє краще зрозуміти процеси взаємодії між культурами та їхні взаємовпливи, а також виявити механізми адаптації запозичень до власної мови та культури. Дослідження допомагає знову підняти тему важливості іншомовних запозичень.

Структура роботи. Курсова робота складається зі вступу, двох розділів (теоретичний та практичний), підпунктів до розділів, висновків до кожного розділу, загального висновку, анотації англійською мовою та списку використаної літератури.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЩОДО ІНШОМОВНИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ В КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ

1.1. Запозичення в корейській мові

Запозичення (кор. 외래어) – це слова, що були взяті з лексики однієї мови та привнесені в іншу шляхом переходу певних мовних елементів. Відбувається це в результаті зовнішніх контактів з носіями інших мов, історичного впливу та культурної адаптації. Це також транслює розвиток мови в різні її періоди.

Запозичення в корейській мові є одними з особливостей розвитку періоду Сучасної мови, що наочно показує значні зміни в формуванні новітньої корейської мови. Вони не з'являються різко, вони лише продовжують розвиватися у бік інших країн та збагачувати мову запозиченнями не тільки з китайської мови. Адже китайські запозичення в корейській мові становлять найбільший відсоток в порівнянні з японськими, англіцизмами та запозиченнями з інших західних країн, які становлять лише декілька відсотків від словникової лексики корейської мови. Це пов'язано з великим впливом китайської культури та держави загалом на культуру Корейського півострова, починаючи ще за часів Трьох Держав (57 р. до н. е. – 935 р. н. е.). І навіть після цього періоду продовжувала фігурувати в корейській культурі. Це чітко прослідковується в літературі, що до ХХ століття була написана виключно китайською. А також той факт, що ханджао (한자어) або ж китайсько-корейська лексика була основою для наукових та, зокрема, культурних обмінів, адже саме китайська була універсальною мовою Східної Азії на той час. Китай довгий час був центром східноазійської цивілізації до ХІХ століття, коли західні культури почали проникати в Східну Азію. Багато писемних китайських слів хлинули в Корею, збагачуючи корейський словниковий запас, особливо в періоди Трьох Держав, Когурьо (918-1392 рр. н. е.) і Чосон (1392-1910 рр.). Отже, китайський вплив на корейську мову, а також на традиційну корейську культуру та суспільство справді великий. Взагалі, після створення хангілю (한글 – корейська

абетка), китайські запозичення використовувалися як знаки для транскрибування корейських слів, як вони на початку використовувалися в Китаї як знаки для транскрибування буддійських термінів з санскритської мови. Факт, що система фонетичного транскрибування прото-корейської мови китайськими ієрогліфами була практично єдиною письмовою системою, і тому вважалася рідною, на Корейському півострові періоду Трьох Держав, і тому лише частки допомагає нам відтворити і зрозуміти словниковий склад прото-корейської мови. Не дивно, що кожне з ворогуючих Царств мало свою систему фонетичного транскрибування з використанням китайських ієрогліфів (Ho-min Sohn “Korean Language in Culture and Society”, 2006, стр. 6-10).

Когурьо перше серед Трьох Царств адоптувало класичну китайську мову, але зробило це не дуже систематизовано, і все ще використовувало китайські ієрогліфи, точніше їх вимову для транскрибування прото-корейських слів: наприклад, ієрогліф 糖 зі своїм звучанням (ma) використовувався не по своєму прямому призначенню, а визначення “води” -水, у сучасному корейському; ієрогліф 贖 використовувався у своїй звуковій (і як наслідок - графічній) оболонці для позначення “замка”. Аналогічна ситуація спостерігається й у Пекче. При визначенні багатьох понять у ієрогліфів запозичувалась лише фонетична та письмова оболонка: наприклад, “імператор” позначався ієрогліфами 菴羅譙. Існував також і інший спосіб транслітерації китайських ієрогліфів у корейській мові. Панджоль 반절 (降袂) – спосіб транскрипції китайських ієрогліфів корейською мовою. Сам спосіб являє собою читання ієрогліфа за допомогою двох інших ієрогліфів, з яких перший передає початковий звук стилю, а другий кінцівку стилю. Однак, китайсько-корейські запозичення пережили велику кризу і майже повне винищення в умовах розвитку Північнокорейської держави. Для виділення та максимальної незалежності корейського народу від впливу китайської культури, а також для зменшення відсотку неписьменного населення відбулася “корєанізація” китайсько-

корейської лексики та запозичених слів, що стало основною проблемою та зусиллям після скасування китайських ієрогліфів у 1949 році. Таким чином, багато китайсько-корейських та іноземних слів було відкинуто та замінено рідними корейськими перекладами. У той час як багато китайсько-корейських слів (які все ще використовуються в південнокорейській) були замінені рідними словами таким чином, неминуче велика кількість китайсько-корейських слів все ще використовується в північнокорейській мові. Цікаво відзначити, що є китайсько-корейські слова, які мають однакові або подібні значення, але різні форми між півднем і північчю. Так, наприклад, “збір урожаю” в Південній Кореї це “추수” та “가을걷이” в Північній. “Суглоб” в Пд. Кореї “관절”, в той час як на півночі “뼈마디”. Внаслідок серії систематичних орфографічних реформ створилася надзвичайна мовна прірва між Півднем і Північчю. Це можна побачити на прикладах зміни лексики, певних орфографічних та морфологічних структур. Ці диференціації загалом не вплинули на загальне розуміння людей корейського півострову (No-min Sohn 2006, стр. 21-34).

Наразі корейська лексика складається приблизно з 30% рідних слів, 65% китайсько-корейських (на основі китайських ієрогліфів) і 5% запозичених слів (No-min Sohn 2006, стр. 5). Успадкована культура та суспільство Кореї найвиразніше відображені в рідній лексиці. Слова виключно корейського походження стосуються понять, необхідних для підтримки основного людського життя та вказівок на освячену часом культуру традиційної Кореї. Таким чином, не лише частини тіла, природні об’єкти, флора та фауна, основні терміни спорідненості, особисті займенники, числівники нижчого рівня, час доби, пори року, основні дії всіх видів, фізичні та психологічні стани, кулінарні дії та предмети, що стосуються до необхідної їжі, одягу та житла, але також терміни для сільського господарства та рибальства, почесні вирази, ідіофони чи міміси та граматичні зв’язки символізуються рідними словами, хоча багато з них співіснують із синонімами або

схожими словами на основі китайських ієрогліфів як дублети. Наприклад, Корея була аграрною, і рідна лексика зберігає багато різноманітних термінів, пов'язаних із сільським господарством. Таким чином, рис, корейський основний продукт харчування, представлений багатьма місцевими словами: *모* – рисова розсада, *벼/나랏* – рисова рослина, неочищений рис, *쌀* – луцений рис, *싸라기* – поламани шматочки луценого рису, *밥* – варений рис, *누* – нелуцений рис, змішаний з луценим рисом, *올벼* – ранньостигла рослина рису або її нелуцений рис, *입쌀* – білий луцений рис, *찰쌀* – клейкий луцений рис, *뽕쌀* – неклейкий луцений рис, *승냥* – чай із паленим рисом, *떡* – рисовий тиріг і *엿* – рисова цукерка.

Також одним з факторів розвитку запозичень в корейській мові став вплив Японії. Пов'язано це більше саме з історичним та насильницьким чинником. Починаючи з ХХ століття «закрита» на той час Корея була окупована японськими військами протягом 35 років, що почали досить сильне пригнічення корейської мови. Колонізація Кореї закінчилася Другою світовою війною в 1945 році. Але все ж таки тісний контакт з японським народом спричинив досить сильний вплив на мову, культуру та суспільство, зокрема додавши велику кількість нових запозичених слів. Корейський і японський народи вважаються (хоча це не безперечно) нащадками одних і тих же алтайських предків, і, отже, корейська та японська є найближчими алтайськими мовами, які мають багато спільних генетичних і типологічних особливостей. Наприклад, основний порядок суб'єкт-об'єкт-дієслово є спільним, і близько трьох сотень основних словникових одиниць є спорідненими (наприклад, корейське слово *섬* [сом] проти японського *島* [шіма] – острів; кор. *곰* [ком] проти япон. *クマ* [кума] – ведмідь). Найвиразнішим японським впливом на корейську мову в наш час є повне імпортування тисяч китайсько-японських слів, створених японцями шляхом перекладу всіх видів західних слів та інших сучасних понять за допомогою китайських ієрогліфів (Chiuyuki Ito, Yoonjung Kang, Michael Kenstowicz, 2006).

Можна навести такі приклади найпоширеніших запозичень з японської: *사쿠라* “японська вишня, сакура”, *사시미* “сашімі (японська страва)”, *와사비* “васабі (японська страва)”. Але багато японських слів вийшли з ужитку після близько 30-річного широкого використання в Кореї. Найбільше китайських та японських запозичень зустрічається в політичній, економічній, науковій, соціальній лексиці. (“Лексичні Особливості Корейської Мови Та Їх Значення Для Перекладу На Українську Мову”, с. 120)

Однак, після здобуття Південною Кореєю незалежності, на корейську мову почали, зокрема на запозичення, впливати фактори розвитку зовнішньої політики, що були сформовані в напрямку Америки та європейських країн. У зв’язку з цим впливом в корейській мові почалися з’являтися англіцизми, а також згодом виникло поняття конгліш.

Перше інтенсивне знайомство з американською культурою та мовою відбулося з прибуттям американських солдатів після Другої світової війни. Такі англійські слова, як *바* [па] – *бар*, *레스토랑* [реситоран] – *ресторан*, стали звичними для корейців у той час, і їх слід враховувати серед найперших англійських запозичених слів, які увійшли в корейську мову. Додаткові контакти відбулися під час Корейської війни (1950-1953), коли було представлено новітню військову технологію, а також слова для її опису – *탱크* [тенки] – *танк*, *로켓* [рокет] – *ракета*, наприклад (Пак, 1983). Сполучені Штати зберігають значну військову присутність у Кореї з 1945 року, наразі там дислокуються десятки тисяч військових.

Крім того, корейська економіка була однією з найшвидших у світі, що розвивалася протягом більшої частини останніх тридцяти років або близько того, і це, разом із безпрецедентною швидкістю модернізації, яка стала результатом, сталося значною мірою завдяки масовому вливанню Західні технології, в основному з США. Однією з головних причин відносно раптової появи тисяч

англійських запозичених слів у корейській мові було, ймовірно, те, що слова, введені разом із новою технологією та ідеями, були “настільки тісно пов’язані з предметом чи концепцією, що прийняття речі залучено прийняття також слова” (Vaugh, Cable, 1978, с. 84).

Іншою причиною запозичення, без сумніву, є відносно високий статус і престиж (Allan, 1986, с. 244) англійської мови як іноземної серед корейців. Англійська мова є обов’язковим предметом у корейських середніх і старших школах більше сорока років (Lee, 1989, с. 35), а також є популярним предметом для вивчення в університетах і приватних хагвонах, або інститутах. Крім того, багато корейських студентів тепер мають можливість навчатися за кордоном – більшість із них у Сполучених Штатах – і тому вільно володіли англійською мовою. Нарешті, Такаші (1990) припускає, що однією з причин поширеності англійських запозичень у японській мові є те, що вони, здається, “передають сучасність і вишуканість обговорюваного предмета” (с. 330), і, ймовірно, це також може бути правдою, принаймні в певних областях запозичень і для певних носіїв.

Окрім наведених цитат вчених, дослідженням функціонування іншомовних запозичень у корейській мові ведуться вже довгий час і проводилися багатьма вченими з різних країн світу. Ось декілька прикладів корейських дослідників, які займалися цією темою:

Чон Іл Мун - професор корейської мови у Сеульському національному університеті, автор багатьох праць зі східноазіатських мов та культури. Його дослідження охоплюють різні аспекти функціонування іншомовних запозичень у корейській мові, включаючи історичний аспект, вплив інших мов на корейську мову та механізми адаптації запозичень до власної мови та культури.

Хван Су Йон - професор корейської мови в Університеті Йонсе в Сеулі. Вона займається вивченням лексичного запозичення у корейській мові з інших мов світу,

зокрема з англійської та китайської, та його роль у вивченні мовної культури та впливі на комунікацію між культурами.

Чо Чхве Хен - дослідник корейської мови та лінгвістики в Корейському інституті мовознавства. Він проводить дослідження зі стилістичних та граматичних особливостей корейської мови, що пов'язані з іншомовними запозиченнями, та їх вплив на синтаксис та структуру речення. Зокрема, в багатьох працях інших вчених, таких як, Пак Йон Джина, Шім Джин Йон, Рода Тисона, Мун Єн Гіра, Лі Ток Чхона, приділена увага впливові англійської мови на лексику корейської.

Також одним з плюсів поширення англіцизмів та загального впливу англійської мови це змога корейської мови відійти від тиску китайської мови в період її сучасного формування на фонологічному рівні. А тепер, якщо розглядати таке явище як конгліш, то у науковій термінології це поняття має два значення: 1) корейсько-англійська лігво-франко насичена граматичними та іншими помилками мова; 2) англоамериканські запозичення, натуралізовані граматичною системою корейської мови. (Єфремов, 2007)

Як зазначає Литвиненко: “Побутує думка, що історія конгліша починається з другої половини 40-х років, коли на корейському півострові точилася громадянська війна. Але як доводять останні дослідження, запозичення англійської лексики почалося з японської колонізації. І саме через призму японської мови вони закріплювалися в корейській. Так слова телебачення – англ. *television* – звучить як *텔레비* [тхелебі], що подібне до японського звучання *テレビ* [теребі]. Словосполучення – додаткова робота – *아르바이트* [арібайті] – “*part-time job*”, з німецької *Arbeit* – працювати, яп.. *アルバイト* *arubaito*. Деякі із запозичень так і залишилися у японському звучанні, але більшість із часом набули притаманної мові оригіналу фонетичної оболонки. Наприклад: *cup* (чашка) – спочатку звучало як *코퍼* [коппу] а зараз – *컵* [кхоп]”.

1.2. Класифікація запозичень за походженням та видом

Завдяки культурним, торгівельним і політичним обмінам між Кореєю та іншими країнами, корейська мова має довгу історію запозичень. У корейській мові існують запозичення в залежності від мови, звідки були взяті слова. Однак зважаючи на вид в даний час кількість корейських запозичених слів зростає, особливо в області науки і техніки, більшість з яких запозичені з англійської мови.

Якщо брати власне англіцизми окремо від конглішу, то варто виділити три основні напрямки.

1. Безпосередньо запозиченими вважаються лексичні одиниці, що прийняті з англійської мови різного походження через літературу або усне мовлення. Наприклад: 뉴스 [нюси] *новини*, 컴퓨터 [компхюто] – *комп'ютер*, 인터넷 [інтонет] – *Інтернет*.

Ознакою запозичення англо-американізмів є:

1) вживання в різних жанрах літератури або усній мові різних верств населення, разом із фіксацією у тлумачних словниках;

2) фонетична адаптація, тобто вживання їх відповідно до орфоепічних правил корейської мови;

3) морфологічна адаптація, тобто входження їх до усіх словозмінних парадигм корейської мови;

4) здатність утворювати сполучення із власне корейськими та 한자 (китайського походження) словами. (Литвиненко, с. 164)

2. Вкрапленнями або цитатами вважаються слова, словосполучення і окремі речення англійської мови, ще не адаптовані в корейській мові лексичними одиницями. В системі мови сприйняття вони морфологічно нероздільні, вимовляються відповідно до правил іншомовної фонетики і записуються

латинською графікою. *벨라 피구라 (bella fi gura 아름다운 모습)*. В основному це прізвиська і назви міст або ж цитати. (Литвиненко, с. 164) Наприклад:

“영국 임페리얼 칼리지 런던대 (Imperial College London) 소속 기후과학 전문가 프레디 오토 (Fredri Otto) 박사는 “해당 현상은 기존 (최고기온) 기록을 5 도나 웃돌았다””. (Доктор Фреді Отто, експерт із вивчення клімату в Імперському коледжі Лондона, Великобританія, сказав: “Це явище перевищило попередній (найвищий температурний) рекорд на 5 градусів”).

3. Кальки, або ж семантичний вид запозичень, – це слова або словосполучення, побудовані з корейських морфем або слів, що виражають семантичну структуру подібного за значенням англійського слова або словосполучення.

В багатьох сферах науково-технічного прогресу, медіа, побут, спорт використовуються саме англо-американські запозичення, що представлені по категоріям внизу.

- Технології:

레이저 [реїджо] – лазер

컴퓨터 [кхонпхюто] – комп'ютер

소프트웨어 [сопихивео] – програмне забезпечення

아스피린 [асипхирін] – аспірин

- Харчування:

아이스크림 [аісикхирім] – морозиво

햄버거 [хембого] – гамбургер

케이크 [кхеіки] – тістечко

레스토랑 [реситхоран] – ресторан

- Дозвілля:

테니스 [тхеніси] – теніс

볼링 [поллін] – боулінг

오디오 [одіо] – аудіозапис (музика)

코메디 [кхомеді] – смішна історія

- Транспорт:

버스 [поси] – автобус

레일 [реіл] – залізниця

러시아워 [росі аво] – час пік

택시 [тхексі] – таксі

- Медіа:

뉴스 [нюси] - новини

오피니언 [опхініон] – аналітика

라이프 [раіпхі] – соціальна тематика (життєві історії)

스포츠 [сипхочхи] – спортивні новини

블로그 [пиллоги] – блоги

Також у конглішу є своя класифікація, яка поділяється на шість видів запозичень:

1. Прямі запозичення

Ці терміни з ідентичною або фонетично модифікованою вимовою вимовляються корейською так само або близько до англійської вимови та включають такі слова, як шоколад – 초콜릿» і оркестр – 오케스트라. До цієї категорії

належать визначення матеріальних понять, запозичених здебільшого з дійсності, а також термінологія, що стосується конкретних сфер людської діяльності. Наприклад: *오토바이* [omxobai] – *Motorcycle* – *мотоцикл*, *멤버 아이디* [membo aidi] – *Username* – *ім'я користувача*, *네임 카드* [neim kxadi] – *Name card/Business card* – *візитка*, тощо.

2. Гібридні терміни

Ці корейські та англійські терміни або фрази містять слова з англійської та корейської мов, наприклад: *비닐봉투* для поліетиленового пакета, або буквально *вініловий конверт*; і *방울토마토* для помідорів черрі, або буквально *помідорів-дзвіночків*.

3. Скорочені запозичення, тобто такі, які під впливом зовнішніх чинників скорочені для зручності вимови. Це може бути складно для розуміння носіям англійської мови. Не вивчивши значення, може бути важко зрозуміти, що кореєць намагається сказати, навіть якщо він говорить англійською. Залежно від контексту, можливо, вдасться розшифрувати значення, але це все одно потребує певного вивчення. Слова та фрази, запозичені з англійської та інших мов, часто скорочуються, якщо корейці вважають їх занадто довгими, і ці скорочені слова складають більшу частину корейської мови. Крім того, до конглішу іноді додають морфеми або комбінують англійські слова, щоб утворити нові слова. Часто слово має корейське значення лише для корейців, і його значення може бути незрозумілим для носіїв англійської мови. Для прикладу:

КОНГЛІШ	ОРИГІНАЛ	ПЕРЕКЛАД
<i>아파트</i> [apxami]	<i>apartment</i>	<i>Квартира</i>
<i>에어컨</i> [eokxon]	<i>air conditioner</i>	<i>Кондиціонер</i>
<i>리모컨</i> [rimokxon]	<i>remote control</i>	<i>Пульт</i>
<i>셀프</i> [selpxu]	<i>self service</i>	<i>самообслуговування</i>

나이트 [나이트хи]	night club	нічний клуб
노트 [노트хи]	notebook	Записник
헬스 [хелси]	health club	клуб здоров'я
원피스 [вонпхіси]	dress	Сукня

Таблиця 1.2

5. Кальки – дослівно перекладені на корейську або сино-корейську англійські поняття. 불 – *lighter* (запальничка), або переклад виразу “CD 를 굶다” [CD риль купта] – дослівний переклад англійського поняття “to burn CD” – пропалювати компакт-диск.

6. Слова, що фонетично змінилися, – слова, які внаслідок свого пристосування до фонетичної системи корейської мови, змінили свою фонетичну форму до непізнаваності. Наприклад: 비자 [ніджа] – *visa*, 런츠 [рончи] – *lunch*, 럭스 [рокси] – *lux*, 와이프 [хайпхи]: *wife*, 커피 [кхонхи] – *coffee*. Відбувається це здебільшого через відсутність в корейській мові відповідних фонем, тому вони потребують аналогів, які й спотворюють іноді розуміння оригінального слова. З цієї причини також варто зауважити, що багато конглішів можуть бути безпосередньо наближеними за вимовою до запозиченого слова, наприклад 메뉴 *меню*, яке повністю відтворює оригінальне слово, або ж, наприклад, 오렌즈 *оренджи*, лише наближується до свого оригіналу. (Литвиненко, с. 164)

Крім цього існує також третій вид запозичень – графічний. Для корейця, обізнаного з ієрогліфами, є зрозумілою внутрішня форма терміну, запозиченого з китайської або з японської мови. Найчастіше можна зустріти очевидні схожості в словах: 약속 [ясок] і 約束 [якусоку] – обіцянка; 신문 [шінмун] і 新聞 [шінбун] – газета; 가족 [каджок] і 家族 [казоку] сім'я; 사진 [саджін] і 写真 [сшашін] – фотографія; 시간 [шіган] і 時間 [джіган] – година, час; 공원 [конвон] і 公園 [коен] – парк.

Як зазначає професор корейської та порівняльної літератури Пітер Лі (2003): «В корейській мові також існують китайсько-корейські слова, запозичені з китайсько-японської мови, використовуються лише в корейській та японській мовах, а не в китайській». Прикладами таких слів є: *літак* – 비행기 [піхенґ] 飛行機 – літаюча машина, *фільм* – 영화 [йонхва] 映畫 – яскрава картинка.

Запозичення з китайської мають трохи інакшу структуру. Є саме запозичення з оригінальної мови. (перекладено за допомогою Naver Hanja Dictionary (in Korean).) Наприклад: 학생 (учень/студент) – 學生 (навчатися/студент); 질문 (питання) – 質問 (запитання); 부모 (батьки) – 父母 (батько й мати).

А є слова, що були створені в Кореї, однак за допомогою ієрогліфів, що не використовуються ні в китайській чи японських мовах. По суті саме вони і складають більшу частину лексичного словника корейської мови. Наприклад: 감기 (한자: 感氣) – простуда, 농담 (한자: 弄談) – жарт, 다행 (한자: 多幸) – вдача, 맥주 (한자: 麥酒) – пиво, 무궁화 (한자: 無窮花) – гібіскус, 복권 (한자: 福券) – лотерейний білетик, 성함 (한자: 姓銜) – ім'я, 양말 (한자: 洋襪) – шкарпетки, 창문 (한자: 窓門) – вікно.

Висновки до Розділу 1

Запозичення відіграють дуже важливу роль у розвитку та формуванні сучасної корейської мови, що виходить на новий рівень у міжнародному розумінні. Вони широко використовуються у медіа просторі, у дозвіллі та побуті, у соціальних мережах та галузях науки, економіки, навіть політики. Запозичення в корейській мові є однією з особливостей розвитку сучасної мовної епохи і чітко вказують на те, що у формуванні сучасної корейської мови відбуваються значні зміни. Вони не з'являються раптово, а просто продовжують розвиватися в напрямку інших країн, збагачуючи мову не лише за рахунок запозичень з китайської. Запозичення

представляють собою відображення сучасної дійсності та вплив зовнішніх культур за допомогою англіцизмів, столітню історію та видозміни за допомогою китайських запозичень, а також минуле, що й досі помітне в корейській мові за допомогою слів, що прийшли з Японії.

Незважаючи на те, що деякі корейці висловлюють побоювання з приводу втрати унікальності корейської мови внаслідок великого напливу запозичень, більшість вважає, що це явище необхідне для розвитку мови та її адаптації до сучасних реалій. Крім того, запозичення можуть також створювати нові слова і терміни для опису сучасних явищ і технологій, яких не існувало в корейській мові. Вони збагачують колоритом словниковий запас корейської мови, що також впливає на її сприймання. Однак, враховуючи особливості корейської мовної системи, запозичення піддаються певній адаптації та можуть мати деякі відмінності від вихідних слів в інших мовах.

Таким чином, запозичення в корейській мові – це не лише процес, а й свого роду індикатор розвитку мови та її здатність адаптуватися до нових умов. До того ж, це допомагає зберігати жвавість та актуальність мови, а також відображає багатство та багатогранність культури Кореї.

РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНИЙ РОЗГЛЯД ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗАПОЗИЧЕНЬ У РОМАНІ “ВЕГЕТАРІАНКА”

2.1. Ознайомлення та огляд роману “Вегетаріанка”

Твір “Вегетаріанка” авторки Хан Канг був написаний у формі трилогії романів та опублікований у 2007 році під крилом видавництва “Чанбі”. Події всього твору відбуваються у контексті суспільства 1980-х років Південної Кореї, політичні зміни в якій починають досить великі зрушення в країні. Усі три частини спочатку мали мати власні книжки, однак пізніше були об’єднані в одній книзі. Перша історія “Вегетаріанка”, кор. “채식주의자”, розповідає про важку долю жінки, яка обрала вегетаріанство після жахливого сну забою тварин. Вона не сприймається своєю родиною, тому скрізь хід сюжету, читач спостерігає за рішеннями героїні, її випробуваннями та атмосферою загального відчуження. Друга частина твору під назвою “Монгольська пляма” або ж кор. “몽고반점” (“монгольська пляма” - синенькі зазвичай родимки в дітей, що зникають з віком), про чоловіка, якого занадто сильно приваблює монгольська родимка молодшої сестри його дружини. В цей час третя частина трилогії – “Полум’я дерева” чи “나무 불꽃” розповідає про жінку, що хотіла б вирватися за рамки звичного життя, але натомість змушена спостерігати за подружжям, що знищує одне одного як людську сутність. Ключовим персонажем усього твору є жінка на ім’я Йон Хе. Одні і ті самі сцени в романі ми зможемо побачити з різних ракурсів очима персонажів, що так чи інакше пов’язані з нею: самої Йон Хе, її чоловіка, старшої сестри і навіть зятя. Це допомагає краще проникнути в атмосферу розповіді і зробити висновки для себе самим.

Перша історія розкриває нам життя Сон Йон Хе, що представлена читачам як досить нудна та звичайна домогосподарка з крихтою впертості та бажанням не скривдити інших, яка одружена на такому ж досить нудному чоловікові. Їх сім’я є досить нормальною у контексті патріархального строю Кореї – від Йон Хе вимагається бути хорошою господинею та слухняною дружиною, дочкою. Насилля від батька, травматичне дитинство жінки – усе це формує її особистість та підґрунтя

для подальшого розвитку персонажки та сприймається як стан речей, що рідко змінювався в суспільстві. Одного разу Йон Хе починають снитися жахливі сні поїдання нею сирого м'яса з кров'ю, насильство, які її травмують і які вона сприймає як жорстокість по відношенню до інших. Це змушує героїню уникати м'яса та починає змінювати її зсередини як людину. Вона позбувається всього м'яса в будинку, стає вегетаріанкою й іноді відмовляється навіть спати зі своїм чоловіком, запевняючи, що він також “пахне м'ясом”. Однак зміни традицій, що були нав'язані їй в родині, приводять до того, що жінка не звільняється від аб'юзу, а навпаки знов стає жертвою насилля і від свого батька, і від власного чоловіка, який не жаліє дружину, знущається та гвалтує її. Добиває Йон Хе і повна ізоляція власної родини від неї. Усе це відображається на ментальному та фізичному здоров'ї героїні: вона потрапляє до лікарні, відмовляючись від будь-якої медицини, від м'яса, що приготувала її мати, від усього. Вона хвора на анорексію та віддаляється від цього світу на розумовому рівні. Доходить до того, що покалічена життям та близькими людьми, Йон Хе сидить з голими грудьми на лавці, потім ловить пташку і злизує її кров, поводячись незрозуміло для чоловіка, який зрештою покидає її.

Друга історія зосереджена на творці-невдасі, який у буденному житті нічого з себе не представляє, однак його сутність розкривається в медіа-арті та мистецтві загалом. Ця сутність приховує в собі невідану пристрасть, що охоплює його та є загадкою для навколишніх. Дізнавшись, що у молодшої сестри його дружини є, так звана, “монгольська пляма”, він впадає в хвилювання та цікавість, він наче оживає на очах, позбавляючись хронічної втоми. Пішовши проти усіх норм моралі, він наважується попросити Йон Хе стати його моделлю, для оголених фото, та дати йому змогу: “намалювати на її родимках квіти”. На диво, жінка сприймає це не з обуренням, а цікавістю та досить просто. В цьому фрагменті читач може помітити її жагу до рослинного. Головний герой цього роману зображує красу та його одержимість цією плямою через відео, де розписує жіноче тіло рослинами, однак не зупиняється на цьому. Його сприйняття прекрасного переходить усі межі та

описує його сексуальне бажання до своєї своячки. Щоб завершити свій мистецький проєкт, він вирішує навіть залучити чоловіка Йон Хе та намалювати квіти на ньому, однак той, на вимогу митця: “позувати з Йон Хе, коли вони нарешті стають одне цілим”, обурюється й врешті решт покидає студію з соромом. Зйомка не закінчується, а натомість сам митець приєднується до моделі. Перенасичений таким бурхливим днем, герой лягає спати, а прокинувшись, бачить свою дружину, що вже встигла ознайомитися з усіма відео-мистецтвами любого чоловіка. Жінка не сприймає це як належне, відчувши відразу та огиду до власного “благовірного”. Закінчується оповідання тим, що дружина фотографа відмовляється від нього, назвавши його психічно хворим, не намагаючись зрозуміти його.

Завершальна історія “Полум’я дерева” написана переважно від обличчя старшої сестри Йон Хе на ім’я Ін Хе, що розвелася зі своїм чоловіком. Йон Хе у цьому творі все більше хоче наблизитися до рослинного, стати деревом, відмовляючись від їжі і не думає ні про що. Тобто означає буквально смерть. Старша сестра, натомість, втомившись від болю завданого нещасливим подружнім життям, була на шляху скоєння самогубства. Лише її син Джі У здатний зупинити її від фатального кроку. Незважаючи на розквітаючу спрагу до життя, жінка все ще відчуває біль від терпіння, що переслідувало її кожного дня. Вона була єдиною, хто намагалася придушити в собі жагу до насилля по відношенню до сестри, яка обрала вегетаріанство, вона часто навідувала її в психлікарні, стримуючи на собі засудження та підозри суспільства. Але вона так і не стала рушійною силою, що врятувала б сестру. Навпаки, саме вона приймає смерть Йон Хе як те, що мало статися. Саме у фінальній сцені, коли чорний повітряний змії літає над темними хмарами (натякаючи читачам на смерть Йон Хе), сестра знімає полум’я дерев, вишикуваних уздовж дороги. Коли полум’я дерева, яке завадило їй померти, спалахує знову перед обличчям смерті Йон Хе, Ін Хе, яка повністю розуміє, що життя Йон Хе є стражданням, вирішує не зупиняти її смерть і кидає мовчазний протест деревам.

Символізм у цьому творі описує трьох наявних персонажів та їх мету у цьому житті. Для чоловіка Ін Хе, натхненням та улюбленим предметом були крила, які фігурували майже в кожній його роботі, особливо в сценах, пов'язаних зі смертю. За іронією долі саме вони з'являлися і впродовж роману, символізуючи і приносячи смерть та втрату життя. Для самої Йон Хе це було дерево. Адже саме ним вона хоче стати, помираючи. Тому що саме після смерті у дерева є можливість зацвісти, чого так прагнула головна героїня – переродження. Смерть у даному контексті для неї – це можливість стати частиною рослинного світу. А от для Ін Хе, її символом стало те саме полум'я дерева, що спочатку є способом покинути цей світ через повішення. Однак в той час вони сплячуться, намагаючись зберегти життя жінки. Полум'я дерева – це символ життя, нового життя, що дане Ін Хе.

Читаючи цей роман, читачеві може здатися, що тільки смерть була виходом для такого важкого життя Йон Хе. Начебто, лише смерть змогла її звільнити від огидного світу, створеного письменницею. Твір не є позитивним, його важко сприймати морально, він може здаватися божевіллям, адже мозку складно визнати концепцію такого абсурдного світу. Це роман, що ставить питання про живе і страждання тварин, а також про те, як соціальні норми та очікування можуть змусити людину жити не за своїми бажаннями. В цей же час, розповідь надзвичайно зворушлива, змушує перебувати в атмосфері недоліків суспільства та марності буття. Роман вирізняється своєю критикою патріархального устрою та насильства в сім'ї. Відштовхуючись від соціальних обмежень, зображується конфлікт між головним героєм і суспільством, який виходить за межі людських кордонів.

2.2. Аналіз запозичень у романі за походженням та видом

Роман “Вегетаріанка” або ж корейською мовою “채식주의자” має багато запозичень з різних культур. Однак для нас найважливішими для розгляду є саме мовні запозичення з різних мов, що є невід'ємною частиною будь-якої корейської

літератури, зважаючи на особливості лексичного запасу мови корейського півострова.

Якщо ми будемо поділяти слова саме за походженням, то варто зауважити, що одним з явних запозичень китайської мови є числівники. Китайські (сино-корейські) числівники на рівні з споконвічно корейськими використовуються дуже часто, що не можна не помітити. Починаючи від назв місяців і закінчуючи великими числами, що корейці вважають легше записувати саме за китайською формою.

Розглядаючи та аналізуючи запозичення використані в творі авторкою, то можна виділити декілька типів лексики.

Перший тип: за походженням. У цьому романі досить часто зустрічаються запозичення з англійської, китайської та японської мови. Англіцизми можна навіть розділити на певні категорії.

1. Одяг:

- *브래지어*: походить від англійського слова “brassiere” та означає “бюстгальтер” – елемент жіночої білизни;
- *스웨터*: походить від англійського “sweater” – “светр”.
- *패드*: походить від англійського “pad”, що означає “вставки в одяг», зокрема бюстгальтер;
- *와이셔츠*: походить від англійського “white shirt”, що означає дослівно “білу сорочку”, або ж просто сорочку, що одягається від верхній одяг.

2. Побут:

- *테이블*: походить від англійського слова “table”, що перекладається українською як “стіл” та зазвичай в творі використовується к предмет інтер’єру;

- *패션*: походить від англійського слова “fashion”, що перекладається українською як “мода”. Є одним з тих слів, що були спрощені корейською через брак звуків. Тут таким звуком є “f” (ф), що замінено на “프” (пх) через наближення до оригіналу;
- *카탈로그*: походить від англійського слова “catalog”, що перекладається українською як “каталог”;
- *텔레비전*: походить від англійського слова “television”, що перекладається українською як “телевізор”. В цьому слові також відбувається спрощення на основі існуючих звуків. В цьому випадку “v” (в) замінюється о наближеного “ㅍ” (п/б);
- *리모컨*: походить від англійського слова “remote control”, що перекладається українською як “пульт” (від телевізора зазвичай). Це слово є прикладом скорочених запозичень;
- *호크*: походить від англійського слова “hook”, що перекладається українською як “гачок”;
- *커튼*: походить від англійського слова “curtain”, що перекладається українською як “штори”;
- *플라스틱*: походить від англійського слова “plastic”, що перекладається українською як “пластик”;
- *소파*: походить від англійського слова “sofa”, що перекладається українською як “диван”;
- *엘리베이터*: походить від англійського слова “elevator”, що перекладається українською як “ліфт”;
- *인터넷채팅*: походить від англійського слова “internet chatting”, що перекладається українською як “інтернет спілкування” або ж просто “четінг”.

- *케이블티브이*: походить від англійського слова “cable TV”, що перекладається українською як “ТВ кабель”.

3. Дії:

- *섹스하다*: походить від англійського слова “sex”, що перекладається українською як “секс”. Однак для додання слову забарвлення дії, використовується слово “하다” як «робити»;
- *샤워하다*: походить від англійського слова “shower”, що перекладається українською як “душ”. Для забарвлення дії також використовується слово “하다”.

Також є окремі види англіцизму, саме конгліши, що були утворені за допомогою з’єднання англійських та корейських слів. До таких можна віднести:

- *음성인식컴퓨터*: слово створене за допомогою корейського слова “음성인식» (“розпізнання мови”) та “컴퓨터” як “computer” (“комп’ютер”), що утворює поняття “комп’ютер з розпізнавачем голосу”;
- *심야드라마*: утворене за допомогою корейського “심야” (“глибока ніч”) та *드라마* як “drama” (“драма”), що означає «нічна драма/телесеріал»;
- *계란프라이*: поєднання слів з корейської “계란” (“яйце”) та англійської “fry” як “프라이” і означає “смажене яйце”;
- *휴대폰*: корейське слово “휴대” (портативний) та англійське “phone” (“телефон”) утворюють “мобільний телефон”.

Наступними є китайські запозичення, що мають однакове значення що в китайській, що в корейській мові. Такі слова тяжко віднести до певних категорій, адже вони настільки часто використовуються вжитку звичайних корейців, що іноді їх надзвичайно тяжко визначити неозброєним оком у тексті. Однак варто навести декілька прикладів.

- 매력: походить від китайського слова “魅力”, що перекладається українською як “чарівність”;
- 재치: походить від китайського слова “才致”, що перекладається українською як “талановита”;
- 만화: походить від китайського слова “漫畫”, що перекладається українською як “комікси”;
- 냉장고: походить від китайського слова “冷藏庫”, що перекладається українською як “холодильник”;
- 몽유병: походить від китайського слова “夢遊症”, що перекладається українською як “лунатизм”;
- 용기: походить від китайського слова “勇氣”, що перекладається українською як “мужність”;
- 대답: походить від китайського слова “對答”, що перекладається українською як “відповідь”;
- 환자: походить від китайського слова “患者”, що перекладається українською як “пацієнт” або ж “хворий”, той, кому потрібна допомога;
- 건강: походить від китайського слова “健康”, що перекладається українською як “здоров’я”.

Наступною категорією є японські запозичення, яких в творі, як не дивно, також представлено чимало. Зрозуміти їх належність до запозичень допомагає той факт, що звучання при переході в корейську майже не змінюється або наближене за звучанням до оригіналу. Ось декілька з них.

- 약속: походить від японського слова “約束”, що перекладається українською “обіцянка”;
- 태도: походить від японського слова “態度”, що перекладається українською як “відношення”;

- *무시*: походить від японського слова “無視”, що перекладається українською як “ігнорування”;
- *샤브샤브*: це слово є прямим запозиченням назви японської кухні “しゃぶしゃぶ», що транслітерується українською як “шябу-шябу”;
- *괘념*: походить від японського слова “掛念”, що перекладається українською як “заклопотаність”;
- *채식*: походить від японського слова “菜食”, що перекладається українською як “вегетаріанство”, або ж “споживання рослинної їжі”.
- *가족*: походить від японського слова “家族”, що перекладається українською як “сім’я”;
- *열풍*: походить від японського слова “烈風”, що перекладається українською як “сильний вітер” або ж “сильна енергія”.

Також роман багатий на слова, що записані ханджа, однак існують лише в корейській мові та не перекладаються ні китайською, ні японською.

- *단점*: написання ханджа : “短點”, переклад: “недолік”;
- *시작*: написання ханджа : “始作”, переклад: “початок”;
- *소풍*: написання ханджа : “逍風”, переклад: “пікнік”, “екскурсія”;
- *죄송*: написання ханджа : “罪悚”, переклад: “вибачення”.

Цікавими також є слова, що існують і в японській, і в китайській мові, маючи однакове значення.

- *근육*: етимологія слова “筋肉” і китайською, і японською мовами має одне значення – “м’язи”;
- *능력*: етимологія слова “能力” із китайської із японської одне значення – “здатність”, однак саме в японському подібне до корейського звучання.

2.3. Функція та роль запозичень у створенні образів та атмосфери роману

У романі “Вегетаріанка” авторка використовує різні види запозичень та символіку для підсилення та розширення теми твору. Окрім мовних запозичень, книга збагачена також відсилками до інших мистецьких витворів, зокрема запозиченнями з творів Франца Кафки та Вільяма Блейка.

Щодо розглянутих в попередньому підпункті прикладів запозичень, усі вони не існують окремо, а створюють певних контраст та формують контекст існування персонажів у Кореї 80-х років минулого століття. Якщо починати з англо-американізмів, то вони зустрічаються дуже часто саме в побуті родини, яку описує письменниця. Навіть одним елементом білизни авторка здатна описати читачеві думки чоловіка головної героїні, від обличчя якого і ведеться розповідь. “*브래지어*” використовується у творі для опису рис байдужості головної героїні та ставлення до її тіла. Ця сцена йде на початку і ніби знайомить нас з Йон Хе в очах її коханого. Адже: “*오직 한가지 아내에게 남다르다고 할 만한 점이 있다면 브래지어를 좋아하지 않는다는 것이었다. 신호가 아니라면, 케이크이나 무신경인가? 볼품없는 그녀의 가슴에 노브라란 사실 어울리지도 않았다...*” – “Єдине, що я міг сказати, це те, що моя дружина була іншою, і що вона не любила бюстгальтери. Якщо це не ознака, то це лінь чи байдужість? Насправді жоден бюстгальтер не пасував до її пошарпаних грудей...”. Вже с цього опису ми проймаємося певною підозрою та недовірою до чоловічої персони, що так говорить про жінку, з якою живе в шлюбі. Також нерідко використовується англіцизм: *알레르기*, що перекладається як “алергія” та походить від слова “allergie”. Він наче описує вегетаріанство певною “алергією” на м’ясо.

Англійські запозичення в романі, начебто осучаснюють час, в якому живуть герої та робить англіцизми досить звичним поняттям для корейців, що використовують їх в побуті та звичних розмовах між собою, а не як спеціальну наукову, термінологічну лексику, в певній мірі навіть як сленгову для того періоду.

Варто зауважити, що в свою чергу багато слів китайського походження описують не тільки побут, але й гарно розкривають риси характеру та особливості персонажів. І це й не дивно, адже сино-китайські слова занадто розповсюджені, що не дивує читача оригіналу. Використання китайських запозичень у книзі посилює автентичність історії та персонажів, а також дає унікальне уявлення про культурний контекст місця дії. Китайські запозичення в художній літературі функціонують для створення відчуття культурного багатства та розмаїття. Крім того, використання китайських слів і фраз може додати додаткового сенсу історії та підкреслити складні стосунки між персонажами й їхнім культурним походженням. Однак, насправді є дивовижним той факт, що навіть такі гарні слова як 매력 (чарівність) персонажем першої серії роману використані, щоб показати певну байдужість до Йон Хе: “내가 그녀와 결혼한 것은, 그녀에게 특별한 매력이 없는 것과 같이 특별한 단점도 없어 보였기 때문이었다...” – ”Я одружився з нею, тому що вона, здавалося, не мала особливих недоліків, так само як і не мала особливої чарівності”. З одного боку опис не є негативним, тим не менш він настільки нейтральний, що навіть викликає огиду. І таких прикладів в усій трилогії достатньо.

Але, наприклад, японські запозичення в цьому творі іноді відіграють просто роль опису страви, що навіть традиційно є японською: “샤브샤브”. Наявне, зокрема, слово японського походження, що описує сім'ю: “가족”, і звичайно воно з'являється тут нерідко для зображення проблематики твору. Також саме японське запозичення з'являється упродовж всього тексту і навіть самої назви. “채식” – вегетаріанство, буквально є концептом роману, описуючи не тільки назву твору, але й бажання головної героїні стати ближче до рослинного та не завдавати шкоди тваринам через сон, який Йон Хе спроектувала як насильство і жорстокість по відношенню до інших. Такі запозичення слугують для створення більш яскравого та автентичного зображення персонажів та їхнього досвіду.

Висновки до Розділу 2

Роман “Вегетаріанка” є прикладом літератури, в якому активно використовується жива і сучасна корейська мова. Саме через це дослідження феномену запозичень у мові та культурі є надзвичайно цікавим та актуальним. Авторка Хан Канг здійснює активне використання запозичень з англійської мови, інших мов, в тому числі внутрішньомовні запозичення у своєму творі, що створює особливу атмосферу та змінює ритм читання. За допомогою цього, читач поринає у світ роману і знаходить щось навіть знайоме для себе, не зважаючи на тяжку історію.

Практичний розгляд функціонування запозичень у трилогії дозволяє зрозуміти, як мовні та культурні впливи можуть змінювати сприйняття та тлумачення тексту. Запозичення створюють певний ефект екзотичності та відділення від реальності, що допомагає авторці розкрити теми безладдя та некерованості внутрішнього світу головної героїні. Світ, який при першому погляді знайомий, розкривається з іншої сторони. І в той же час, запозичення відіграють роль і просто побутового інтер'єру. Крім того, вони також допомагають передати особистісний розвиток Йон Хе, що відбувається протягом всього роману.

Таким чином, можна стверджувати, що використання запозичень є важливим стилістичним прийомом, що дозволяє передати різноманітність культур, емоційний стан героїв, їх особистісний розвиток чи занепад та динаміку взаємин між собою і суспільством. Отже, розгляд функціонування запозичень у книзі показує, що мова та культура є важливими факторами у створенні літературного твору, які можуть впливати на сприйняття тексту читачами та передачу ідей, навіть такого здавалось би похмурого світу в романі “Вегетаріанка”.

ВИСНОВКИ

У даній роботі, ми аналізували явище запозичень в корейській мові, а також дослідили їхнє функціонування на прикладі матеріалу роману Хан Канг “Вегетаріанка”. Нам вдалося краще дізнатися звідки беруть свій початок запозичення, їх класифікацію, види та роль не тільки у літературі, а також у суспільстві, який вплив вони мають на культурному рівні для Кореї.

Отже, підсумовуючи, ми можемо сказати, що іншомовні запозичення складають настільки велику частину словникового запасу корейської мови, що іноді їх етимологію важко навіть виявити в побутовому лексиконі сучасного корейця.

1. Запозичення в корейській мові є однією з особливостей розвитку сучасної мовної епохи і чітко вказують на те, що у формуванні сучасної корейської мови відбуваються значні зміни. Вони не з'являються раптово, а просто продовжують розвиватися в напрямку інших країн, збагачуючи мову не лише за рахунок запозичень з китайської. Іншомовні запозичення еволюціонують і трансформуються в зв'язку з появою нових технологій, ознайомленням з іншими мовами та впливу зовнішніх культур на корейське суспільство загалом. Англіцизми, американізми, китайські, японські та інші мовні запозичення змогли адаптуватися в корейській мові, що їхнє вивчення є однією з найцікавіших областей дослідження не тільки для науковців, перекладачів, чи філологів. Ця тема набуває широкої популярності і серед молодих поліглотів, що прагнуть вивчити мову на рівні носіїв. Адже вміння розрізняти запозичення за видом, походженням, функціоналом, допомагає краще сприймати ті чи інші граматичні структури, покращує якість перекладу на рідну мову та усуває непорозуміння в спілкуванні з корейцями.

2. Завдяки класифікації запозичень, ми можемо розуміти природу походження ханджао, китайських та японських слів в корейській мові, що собою представляє конгліш, його різновиди та засіб використання. Також ці знання розкривають значення багатьох слів при перекладі, адже значна кількість

запозичень може перекладатися по-своєму в мові оригіналу, а також по-іншому в корейській мові. Усі ці нюанси формують наші навички як майбутніх філологів, а також знавців корейської мови.

3. Базові речі як, наприклад, різниця між ханджао і китайськими запозиченнями: що ханджао – це слова корейського походження записані китайськими ієрогліфами і які не використовуються в китайській, а китайські запозичення – це слова, що є частиною китайської мови з незмінним значенням, вже допомагає збудувати в себе в голові певну картинку. До прикладу: 중국 외래어: кор. 태양 – укр. сонце – кит. 太陽 – величне світло; 한자어: кор. 농담 – укр. жарт – написання – 弄談 (в китайській мові взагалі має інше значення).

4. Так само, що більшість англіцизмів набули спрощення, скорочення та певної гібридизації задля легшого написання, розуміння та говоріння цих запозичень у корейській. Лише відносно невелика кількість англійських слів зберегли свою форму при переході, не враховуючи власні назви, які не перекладаються та просто записуються хангилом.

5. Однак, що ж до функціональної складової запозичень? Робота виявила, що іншомовні запозичення в корейській мові є не тільки розповсюдженим явищем, а й мають важливе значення для її розвитку і вдосконалення. За основу доказу цього твердження був проведений аналіз за допомогою роману “Вегетаріанка”.

Авторка роману вдало використовує іншомовні запозичення з англійської, китайської, японської мови, які стають невід’ємною частиною мовного образу головної героїні. Запозичення допомагають передати нюанси її емоційного стану, її внутрішній світ, динаміку зміни між персонажами, навіть просто побут та стан речей. Внутрішньомовні запозичення також не залишаються поза увагою - вони використовуються для передачі нових понять та технологій, які не мають відповідного еквівалента в корейській мові.

6. Тут ми можемо спостерігати і предмети побуту персонажів: англіцизми – 스웨터 – “sweater” – “светр”, 카탈로그 – “catalog” – “каталог”, 텔레비전 – “television” – “телевізор”, 커튼 – “fashion” – “штори”, 소파 – “sofa” – “диван”; китайські запозичення: 만화 – “манґа” – “комікси”, 냉장고 – “холодильник” – “холодильник”, 대답 – “對答” – “відповідь”.

7. Також часто можуть бути зображені людські якості завдяки запозиченням. Зокрема, що цікаво, саме китайські запозичення в цьому питанні найпоширеніші через їхню відносно велику кількість в корейській. Наприклад: 매력 – “魅力” – “чарівність”, 재치 – “才致” – “талановита”, 용기 – “勇氣” – “мужність”.

8. Японські запозичення в цілому описують різні аспекти життя персонажів, однак найголовнішим чином у романі на постійній основі фігурує саме слово 채식 – “菜食” – “вегетаріанство”, або ж “споживання рослинної їжі”. Воно навіть є частиною назви самого роману, принцип, за яким жила головна героїня. Можна сказати, що навколо самого цього слова і закручується конфлікт між персонажами на початку, що згодом розкриває нам сюжет та проблематику, яка полягає далеко не в вегетаріанстві.

Аналізуючи матеріал курсової роботи, можна зробити висновок, що запозичення є важливою складовою корейської мови та використовуються в різних сферах, таких як наука, технології, культура, мистецтво тощо. Крім того, вони є важливим засобом збагачення мови та її адаптації до вимог сучасного світу.

Отже таким чином, розглянувши тему запозичень та проаналізувавши їх роль і функціонування на практиці, ми змогли підтвердити актуальність даного дослідження, виконати поставлені завдання та досягли поставленої на початку мети.

ANNOTATION

The term paper investigated the functioning of foreign loanwords in the Korean language using Han Kang's novel “Vegetarian”. The book is one of the most famous works of modern Korean literature in recent decades, and its translations have received worldwide recognition.

The work contains a theoretical background on borrowings in the Korean language, the main history of origin, and classification by type. Also, in the practical part, an analysis of borrowings was carried out based on a Korean work for a clearer understanding, use and application of borrowed linguistic vocabulary. The research revealed many foreign language borrowings, in particular loanwords from English, Chinese, and Japanese, which play an important role in the stylistic coloring of the work, its atmosphere, and the plot. They also help to penetrate the theme of the absurd world of Korean society in the 80s, understand the concept of that time, and trace the original symbolism.

Having considered the topic of loans and analyzed their role and functioning in practice, we were able to confirm the relevance of this study, fulfill the tasks and achieve the goal set at the beginning. The work can be useful for the study of intercultural communication and the study of foreign loanwords in the Korean language. The study of such an important layer of Korean lexicology not only helps us better understand the processes of understanding Korean for beginners, but also contributes to the development of new methods and approaches to the study of language systems.

Keywords: foreign language loanwords, anglicisms, Chinese, Japanese loanwords, Konglish, vegetarian.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- Ефремов, Е. (2007). *Роль заимствованной лексики в корейском языке*. Ташкентский государственный педагогический университет имени Низами.
- Литвиненко, В. *Особенности вживання запозиченої лексики в корейській періодиці (на прикладі англо-американізмів)*. Ужгородський університет.
- Allan, K. (1986). *Linguistic meaning*. Routledge Kegan and Paul.
- Baugh, A. & Cable, T. (1978). The subversion of Korean. *English Today. A history of the English language*. (с. 20, 34–37).
- Chiyuki Ito, Yoonjung Kang, Michael Kenstowicz. (2006). *The Adaptation of Japanese Loanwords into Korean*.
- KENT, D. B. *Speaking in Tongues: Chinglish, Japlish and Konglish*. Konyang University.
- Lee, P. H. (2003). *A History of Korean Literature*. Cambridge University Press.
- Lee, H. B. (1990). *Differences in language use between North and South Korea. International*.
- Lee, S. (1989). *Journal of the Sociology of Language*, 82, 71-86.
- Naver Dictionary/ Naver 사전 (어학사전)*. <https://dict.naver.com/>.
- Naver 한자사전*. <https://hanja.dict.naver.com/#/main>.
- Naver 일본어사전*. <https://ja.dict.naver.com/#/main>.
- Rüdiger, S. (2018). Mixed Feelings: Attitudes towards English loanwords and their use in South Korea. *Open Linguistics*, 4(1), 184–198.
- Sohn, H. M. (2005). *Korean language in culture and society (klear textbooks in korean language)*. University of Hawaii Press.

Takashi, K. (1990). A sociolinguistic analysis of English borrowings in Japanese advertising texts. *World Englishes*, 9(3), 327–341. Вилучено з <https://doi.org/10.1111/j.1467-971x.1990.tb00270.x>

Tyson, R. (1993). *English loanwords in Korean: Patterns of borrowing and semantic change*. EL Two Talk.

한강 (2007). “채식주의자”. 창비.

박태순. 제3 세계의 언어현실과 문화식민주의의 극복. 오늘의 책, 한길사.

세계 이상기후 500 여건 살펴보니... "71%가 인간활동 영향" | 연합뉴스.

연합뉴스. Вилучено з: <https://www.yna.co.kr/view/AKR20220805065900009>